

gazdasági tevékenységnek részévé vált a vidékfejlesztés, hangsúlyos szerepet kapott a környezet- és tájvédelem, a válaszok keresése a klímaváltozás kihívásaira, az új technológiák bevezetése, a vidék népességmegtartó erejének növelése, a foglalkoztatás, a gazdálkodók kellő jövedelemhez juttatása, s nem utolsósorban a biztonságos, jó minőségű élelmiszerellátás.

Az elmúlt években még hangsúlyosabbá vált, hogy az élelmiszer stratégiai termék. Az agrárágazatnak kell gondoskodnia a világ népességének eltartásáról, egészséges élelmiszerrel való ellátásáról. A népesség pedig évről évre nő, 2050-re 9 milliárd emberrel kell számolnunk. Eközben a rendelkezésre álló, mezőgazdaságilag művelhető terület nagysága aligha növelhető számottevően, tehát a hatékony és gazdaságos termelés nélkül nem lehet az élelmiszerek iránti egyre növekvő igényeket kielégíteni és a piaci versenyben megmaradni. Nem lesz elegendő víz, nyersanyag, energiaforrás, tehát a növekedés fenntartása érdekében a korszerű módszerek elterjesztése szükséges. Az újabb és újabb technológiák sok pénzbe kerülnek, a GM növények termelése is ismét köz-

ponti kérdéssé vált: erről továbbra is éles viták folynak az amerikai és az európai államokban. Nem szabad figyelmen kívül hagyni egyetlen lehetőséget sem, ezért 2013 után is erős agrárpolitikára van szüksége Európának ahhoz, hogy továbbra is versenyképes legyen az amerikai és az ázsiai mezőgazdasággal szemben.

Új kihívások

Több előadótól is elhangzott: biztos mezőgazdaságra, biztos termeléstehnológiákra van szükségünk, amelyek mind a mezőgazdasági termelést, mind más ágazatok termelését (például vegy- és gépipar) segítik. Ugyanakkor nyugtalanító kérdések fogalmazódtak meg, amelyekre minél hamarabb választ kell adni. Ilyen például az, hogy mi lesz a termeléssel és az árakkal. A fiatal gazdák hogyan vehetik fel a harcot ezzel az ellentmondással? Hogyan lehet biztonságosan befektetni a mezőgazdaságba? Hogyan lesznek képesek növelni vagy egyáltalán szinten tartani a termelést? Ezért szükség van biztonsági hálóra, hangsúlyozta Paolo Bruni, aki azt is hozzátette, hogy ne feledjük: a dohai egyezményben, a WTO-tárgyalások során meghatározott egyes célkitű-

A COPA-COGECA a farmerek és a szövetkezetek egyesített hangja az Európai Unióban. Közösen biztosítják, hogy az Európai Unió mezőgazdasága fenntartható, innovatív és versenyképes legyen, garantálva az élelmiszerbiztonságát félmilliárd ember számára Európa-szerte. A COPA több, mint 13 millió farmert és családjaikat képviseli, míg a COGECA 38 ezer mezőgazdasági szövetkezet érdekében lép fel. A két érdekképviselőnek 77 tagszervezete van az Európai Unió tagállamaiból.

zések túlzottan is ambiciózusak voltak, vagyis többet akartunk, mint amit megengedhetünk volna magunknak. A középserű európai mezőgazdaság, valamint az USA és Kanada mezőgazdasága kevesebbet teljesít, mint elvárható volt. A termelési szint mára annyira lecsökkent, hogy Európában szinte csak családi vállalkozásokról beszélhetünk, amelyek hosszú távon nem elég versenyképesek.

Dacian Cioloș agrárbiztos is kifejtette véleményét arról, hogyan tervezi, kommunikálja a DG Agri a KAP 2013 utáni lehe-

tőségeit. A biztos elmondta, hogy a nyáron sok fórumot, vitát, beszélgetést szerveztek Európa-szerte a KAP reformjáról. A COPA-COGECA magas szintű tanácskozására azonban kissé korán került sor, vélekedett Dacian Cioloș, mivel november 17-ére várható az Európa Tanács nyilatkozata a KAP 2013 utáni korszakáról. Ennek nem mehetett elébe az agrárbiztos sem: csak azt ígérhette meg, hogy a nyilatkozat elfogadása után visszatér a tartalmát, hanem a részleteit is ismerteti. Ugyanakkor rendkívül fontosnak ítélte a biztos azt, hogy az európai szervezetek együttműködjenek a bizottsággal. Dacian Cioloș kifejezte meggyőződését, hogy mindenki véleményére szükség van az érdemi munkához. A legfontosabb feladat, hogy a termelőkkel sikerüljön megértetni, milyen kihívások várnak rájuk. Minden gazdának tudnia kell, hogy milyen agrárpolitika következik.

Olyan KAP-ra van szükségünk, amely hosszú távon középpontba állítja a természeti erőforrások kezelését, kiaknázását, ezen kívül ügyel az igazságos pénzügyi elosztásra az össz-európai térségben. Ezzel a súlyos, megosztó kérdéssel nekünk, agrárosoknak az unión

pai identitás megőrzésének fontos eszköze. Hozzájárul ahhoz, hogy fennmaradjon a sokszínű helyi élelmiszertermelés, ugyanakkor biztosítja a vidéki foglalkoztatást.

A vidékfejlesztés ma már szerves része a KAP struktúrájának, az életképes vidék pedig elképzelhetetlen a tájak adottságaihoz illeszkedő, és a közjő szolgálatában álló mezőgazdaság nélkül. Új, alternatív gazdasági lehetőségeket kínálva fontos volna, hogy perspektivikussá tegyük a fiatal nemzedékek számára a vidéki térségeket, a vidéki életformát.

A társadalom részéről is elvárás, hogy a közös agrárpoli-

tika szavatolja a fenntartható mezőgazdasági tevékenységet. Ehhez olyan eszközökre van szükség, amelyek méltányos életszínvonalat biztosítanak a termelőknek. Ezt jól szolgálja a KAP két pilléren nyugtató rendszere, amit fenn kell tartanunk.

Fontos, hogy a KAP megfelelő mozgásteret adjon a tagállamoknak, hogy sajátosságaikat megtarthassák. Erős első pillér szükséges az európai mezőgazdaság versenyképességének megőrzéséhez. Ezen a pilléren belül a renacionalizálás nem indokolt, mert az egyes tagállamok eltérő anyagi ereje miatt éppen az

egyenlő versenyfeltételek ellen hatna. Magyarország kiáll a piaci támogatások megtartása mellett, de elfogadjuk az új körülményekhez való hozzáigazításukat.

Az árak elmúlt években tapasztalt ingadozása mindenképpen mérséklő hatású intézkedéseket kíván. Erre jó példa a kukorica-intervenció, amit az EU gyakorlatilag megszüntetett. Ha fennmaradt volna, eszköz lehetett volna a gabonaárak drasztikus változásainak mérséklésére. Le kell vonni a tanulságot: a KAP piaci stabilitást szolgáló eszközeinek lebontásával, az intervenciók árák leépítésével kiszolgáltat-

tuk a mezőgazdasági árakat a piaci ingadozásoknak.

Alkalmazkodóképesség

A termelők piaci alkalmazkodóképességének növelése elsősorban alkupoziójuk javításával, termelői szerveződések segítségével teremthető meg. Elengedhetetlen az élelmiszerlánc szereplői közti korrekt kapcsolatrendszer erősítése is. Az élelmiszer-kereskedelem koncentrációjára, mint globális kihívásra, egész Európát átfogó, a helyi gazdaságot, valamint a társadalmat erősítő válaszokat kell adnunk. Magyarország szükségesnek ítéli a túlzott liberalizáció és a ver-